

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI.
AJINIYOZ NOMIDAGI NUKUS DAVLAT PEDAGOGIKA
INSTITUTI**



“Tasdiqlayman”
O'quv ishlarini bo'yicha prorektor
M.Ibragimov

2025 yil

Futbol va uni o'qitish metodikasi bo'yicha

SILABUS

(3-Kurslar Uchun)

Ta'lim bo'limi: 100000 - Gumanitar
Ta'lim bo'limi: 110000 - Pedagogika
Ta'lim bo'limi: 60112200 - Jismoniy madaniyat.

Modul/fan sillabus Jismoniy madaniyat fakulteti.

60112200 - Jismoniy tarbiya ta'limi yo'nalishi.

Fan nomi:	Futbol va uni o'qitish metodikasi.
Fan turi:	majburiy
Fan kodi:	FUOM308
O'quv yili:	2025-2026
semestr:	5-6
Ta'lim shakli:	kunduzgi
mashg'ulotlar shakli va semestr uchun ajratilgan soatlar soni.	240
nazariy	16
Amaliy mashg'ulotlar	88
Laboratoriya soati	
seminar	16
Mustaqil ishlar	120
Kreditlar soni	8
Baholash shakli	Imtihon (normativ)
Fan tili;	qoraqalpoq

Fan maqsadi (FM)	
FM1	Talabalarga futbol sport turlarining mashg'ulot elementlarini o'rgatadi va ularning futbol o'yinlarida mahoratini oshiradi, guruhni boshqarish texnikasi, mudofaa, o'yin taktikalari, o'yinlarda turli usullarni qo'llash, fintlerin, talabalarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalaydi va ularning sport mahoratini ilmiy tajribaga muvofiq oshiradi.
Ilm-fanni o'zlashtirish uchun zarur bo'lgan asosiy bilimlar.	
1	Futbol va uni o'qitish metodikasi..
O'qitish natijalari (O'N).	
O'N1	Sog'lom turmush tarzida sportning o'rni bilim, futbol, sport o'yinlari, mashg'ulotlar texnikasi bilan belgilanadi;
O'N2	O'qituvchi va o'qituvchilarning yutuqlari, o'qituvchi va o'qituvchilarning ko'nikmalari to'g'risidagi bilimlarni ta'minlash;
Bilim asosi	
O'N3	o'quvchilarga futbol usullarini o'rgatish, ularni vatanparvarlik ruhida tarbiyalash, shuningdek, yetuk avlodni tarbiyalash uchun zarur bo'lgan bilim, ko'nikma va sport tajribasini oshirish va rivojlantirishdan iborat..
O'N4	Futbol mashqlarining texnikasi va taktiki, ularni joyida va harakat davomida bajarishni o'rgatish, shuningdek ixtisoslashtirilgan mashqlarni o'rgatish trenerlarga qo'yiladigan talablarga muvofiq bo'lishi kerak.
O'N5	Futbol o'yinlarida harakat texnikasini o'rganish, to'pni olib o'tish texnikasi, harakat va o'yin sharoitlarini mashq qilish, tushish texnikasi, to'pni pastdan uzatish va qabul qilish texnikasini takomillashtirish uchun moslamalarga ega bo'lishi kerak.
Asosiy mazmuni	
Fan shakli: nazariy (I)	
V-Semestr	
L1	Futbol oy'ininig paydo bo'lishi va rivojlanishi
L2	Futbol oyini qoidalari
L3	Futbol oyini texnikasi
L4	Futbol oyini taktikasi
VI-Semestr	

L5	Futbolchilarning jismoniy tayyorgarligi
L6	Futbolchilarni tayyorlash metodikasi
L7	Futbolchilarni tanlash tizimi
L8	Yillik ciklda futbolchilarni sport mashg'ulotlarini ishlab chiqish
Mashg'ulot shakli. Amaliy mashg'ulot (a)	
V-Semestr	
A1	Futbol o'yinida harakatlanish texnikasini o'rgatish
A2	Futbol o'yinida yugurish texnikasini o'rgatish
A3	Futbol o'yinida sakrash texnikasini o'rgatish
A4	Futbol o'yinida burilish texnikasini o'rgatish
A5	Futbol o'yinida to'xtash texnikasini o'rgatish
A6	Futbol o'yinida to'pni boshqarish texnikasini o'rgatish
A7	Futbol o'yinida to'pni olib yurish texnikasini o'rgatish
A8	Futbol o'yinida to'pni uzatish texnikasini o'rgatish
A9	Futbolda to'pga zarba berish texnikasini o'rgatish
A10	Futbol o'yinida to'pni to'xtatish texnikasini o'rgatish
A11	Futbol o'yinida to'pni olib qo'yish texnikasini o'rgatish
A12	Futbol o'yinida aldamchi harakatlar texnikasini o'rgatish
A13	Futbol o'yinida to'pni olib yurish texnikasini o'rgatish
A14	Futbol o'yinida darvozabonning to'p bilan harakatlari texnikasini o'rgatish
A15	Futbolda autdan to'pni o'yinga kiritishni o'rgatish
A16	Futbol oyini texnikasini o'rgatish
A17	Futbol oyini taktikasini o'rgatish
A18	11-metr jarima to'plarini darvozaga tepish usulini o'rgatish.
A19	Kvadrat o'yini 4x2, 5x3, 5x5 texnikasini o'rgatish.
A20	Nazorat testi va o'yinda hakamlik amaliyoti
A21	Taktik harakatlarga o'rgatish va takomillashtirish Futbolda yakka taktik harakatlar
A22	Taktik harakatlarga o'rgatish va takomillashtirish Futbolda guruhli taktik harakatlar
VI-Semestr	
A23	Hujum paytida bajarilishi kerak bo'lgan harakatlarni o'rganish va takomillashtirish.
A24	Hujum paytida bajarilishi kerak bo'lgan harakatlarni o'rganish va takomillashtirish.
A25	Raqib qarshilik ko'rsatmaganda o'yinchilarning o'zaro manfaatli harakatlarini o'rganish va takomillashtirish (3:1, 2:1, 4:2, 4:3 va boshqalar). qo' shish.) yoki qarshilik.
A26	Raqib qarshilik ko'rsatmaganda o'yinchilarning o'zaro manfaatli harakatlarini o'rganish va takomillashtirish (3:1, 2:1, 4:2, 4:3 va boshqalar). qo' shish.) yoki qarshilik.
A27	Raqib qarshilik ko'rsatmaganda o'yinchilarning o'zaro manfaatli harakatlarini o'rganish va takomillashtirish (3:1, 2:1, 4:2, 4:3 va boshqalar). qo' shish.) yoki qarshilik.
A28	Top bilan kelayotgan o'yinchiga qarshi bajariladigan yakka tartibdagi harakatlarni o'rganish va takomillashtirish.
A29	Top bilan kelayotgan o'yinchiga qarshi bajariladigan yakka tartibdagi harakatlarni o'rganish va takomillashtirish.
A30	Racion usullarni qo'llab, raqibdan to'pni olib qo'yishni o'rganish va takomillashtirish
A31	Racion usullarni qo'llab, raqibdan to'pni olib qo'yishni o'rganish va takomillashtirish
A32	O'yinchilarni 1:4, 3:3, 1:4, 4:2 tartibida joylashtirishda jamoa o'yinchilarining individual taktik harakatlarini o'rganish va takomillashtirish.
A33	O'yinchilarni 1:4, 3:3, 1:4, 4:2 tartibida joylashtirishda jamoa o'yinchilarining individual taktik harakatlarini o'rganish va takomillashtirish.
A34	O'yinchilarni 1:4, 3:3, 1:4, 4:2 tartibida joylashtirishda jamoa o'yinchilarining individual taktik harakatlarini o'rganish va takomillashtirish.

A35	Himoyadagi guruh harakatlarini o'rganish va takomillashtirish.
A36	Himoyadagi guruh harakatlarini o'rganish va takomillashtirish.
A37	Straxovka va birbirini straxovka qilishga o'rgatish va takomillashtirish
A38	Straxovka va birbirini straxovka qilishga o'rgatish va takomillashtirish
A39	Futbolchilarning umumiy jismoniy sifatlarini tarbiyalashga yo'naltirilgan mashg'ulotlar o'tkazish.
A40	Futbolchilarning umumiy jismoniy sifatlarini tarbiyalashga yo'naltirilgan mashg'ulotlar o'tkazish.
A41	Futbol bo'yicha musobaqalarini tashkil etish
A42	Futbol bo'yicha musobaqalarini tashkil etish
A43	Futbol bo'yicha musobaqada hakam sifatida qatnashish
A44	Futbol bo'yicha musobaqada hakam sifatida qatnashish Объяснение: Евразийский национальный университет им. Л. Н. Гумилева Направление: Физическая культура и спорт Профил подготовки: Методика тренировочной деятельности в футболе 1. Индивидуальные тактические действия в футболе. 2. Групповые тактические действия в футболе
Mashg'ulotlar shakli: seminar (S).	
V-Semestr	
S1	Futbol oy`ininig paydo bo`lishi va rivojlanishi
S2	Futbol oyini qoidalari
S3	Futbol oyini texnikasi
S4	Futbol oyini taktikasi
VI-Semestr	
S5	Futbolchilarning jismoniy tayyorgarligi
S6	Futbolchilarni tayyorlash metodikasi
S7	Futbolchilarni tanlash tizimi
S8	Yillik ciklda futbolchilarni sport mashg'ulotlarini ishlab chiqish

Mustaqil ishlar		
1	Seminarlar va amaliy mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rish va uy vazifalarini bajarish.	60-soat
2	Muammoli masalalarni tuzish.	10-soat
3	Mavzu resurslarini to'plash va tarjima qilish.	10-soat
4	Ilmiy mavzularda insho yozish.	10-soat
5	Konferensiyalarga tezislar tayyorlash.	10-soat
6	Ushbu mavzu bo'yicha mustaqil referat ishlarini bajarish.	20-soat

Asosiy va qo'shimcha adabiyotlar va axborot manbalari. Asosiy adabiyotlar	
1	Nurimov R.I Futbol nazariyasi va uslubiyati Darslik 2018 y
2	Ibragimov M. Futbol madaniyati o'quv qo'llanma 2015 y
3	Nurimov R. Abidov Sh. Sport va milliy o'yinlar (Futbol) o'quv qo'llanma 2015 y
4	Pavlov SH., Abduraxmanov F., Akromov J Gandbol Darslik 2005 y
5	Aliyev M.B., T.S.Usmanxo'jayev T.S. Sport o'yinlari - futbol Darslik 2006 y
6	Kazakov A.R. Sport va harakatli o'yinlar o'qitish metodikasi (Voleybol) o'quv qo'llanma 2021 y
Qo'shimcha adabiyotlar	
1	Ш.М.Мирзиёев Буюк келажакимизни мард ва олижаноб халқимиз билан бирга

	курамиз.Тошкент “Ўзбекистон” – 2017 й.
2	Ш.М.Мирзиёев Эркин ва фаровон демократик Ўзбекистон давлатини биргаликда барАо этамиз. “Ўзбекистон” НМИУ, 2016 й.
3	Ш.Мирзиёев Қонун устуворлиги ва инсон манфаатларини тامينлаш –юрт тараққиёти ва халқ фаровонлигининг гарови.“Ўзбекистон” НМИУ,2016й.
4	2017-2021 йилларда Ўзбекистон РесАубликасини ривожлантиришнинг бешта устувор йвналиши бўйича Ҳаракатлар стратегияси. Ўзбекистон РесАубликаси Арезидентининг 2017 йил 7 февралдаги АФ-4947 сонли Фармони.
5	Д.Ж.ШариАов “Саломатлик – барчанинг ва ҳар бир кишининг иши” Т., 2001 й. 9. ХриАкова А.Г., АнтроАова М.В. АдаАтатсия организма учашихся к учебной физической нагрузкам. М. Аросвешениз. 2002.
6	Ш.М.Мирзиёев Буюк келажакимизни мард ва олижаноб халқимиз билан бирга курамиз.Тошкент “Ўзбекистон” – 2017 й.
7	<u><i>Внеурочная деятельность учащихся. Футбол. Работаем по новым стандартам. - Г.А.Колодницкий, В.С.Кузнецов, М.В.Маслов. М.,Просвещение, 2019г.</i></u>
Manba www.tdpu.uz www.pedagog.uz www.edu.uz www.nadlib.uz http://ziyonet.uz https://www.enu.kz/kz	

Talabanning fan bo‘yicha o‘zlashtirish ko‘rsatkichini nazorat qilishda

quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

- a) 5 baxo olish uchun talabanning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:
- fanning mohiyati va mazmunini to‘liq yoritishga o‘l qo‘ymas;
 - fanning mavzularini bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo‘l qo‘ymas;
 - fan bo‘yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo‘lsa;
 - fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon etishga o‘l qo‘ymas;
 - berilgan savollarga aniq va lo‘nda javob bera olishga o‘l qo‘ymas;
 - konspektga puxta tayyorlangan bo‘lsa;
 - mustaqil topshiriqlarni to‘liq va aniq bajargan bo‘lsa;
 - fanga tegishli qonunlar va boshqa meyoriy-xuquqiy hujjatlarni to‘liq o‘zlashtirgan bo‘lsa;
 - fanga tegishli mavzulardan biri bo‘yicha ilmiy maqola chop ettirgan bo‘lsa;
 - tarixiy jarayonlarni sharxlay bilsa;
- b) 4 baxo olish uchun talabanning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:
- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fanning mavzularini bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo‘l qo‘ymas;
 - fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushungan bo‘lsa;
 - fan bo‘yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o‘quv dasturi doirasida bajarsa;
 - fan bo‘yicha berilgan savollarga to‘g‘ri javob bera olishga o‘l qo‘ymas;
 - fan bo‘yicha konspektini puxta shakllantirgan bo‘lsa;
 - fan bo‘yicha mustaqil topshiriqlarni to‘liq bajargan bo‘lsa;
 - fanga tegishli qonunlar va boshqa meyoriy hujjatlarni o‘zlashtirgan bo‘lsa;

➤ bo'lsa.

v) 3 baxo olish uchun talabning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fan haqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;
- fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim
- chalkashliklarga yo'l qo'yilmasa;
- bayon qilish ravon bo'lmasa;
- fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.

g) quyidagi hollarda talabning bilim darajasi qoniqarsiz 2 baxo bilan baholanishi mumkin:

- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayorgarlik ko'rilmagan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
- fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- fanni bilmasa.

fan o'qituvchisi to'g'risidagi ma'lumotlar.

Avtor ;	Ibrayimov Ruslan Maxsetbaevich
E-mail:	<u>ruslanibrayimov@gmail.com</u>
Tashkilot .	Ajiniyoz nomidagi NDPI
Taqrizchilar .:	QDU-ning jismoniy madaniyati fakultet dekani doc N.Kaypov

Mazkur Sillabus Ajiniyoz nomidagi NDPI-ning ukuv-uslubiy Kengashining 2025 yil « 28 »
06 № 11 sonli yigilish bayoni bilan tasdikdangan.

Mazkur Sillabus Ajiniyoz nomidagi NDPI-ning Sport fanlari kafedrasining 2025 yil « 26 »
06 № 11 sonli yigilish bayoni bilan ma'qullangan.


O'quv-uslubiy boshqarma boshlig'i:


Fakul'tet dekani:


Kafedra mudiri:


Tuzuvchi:

 A. Abdiev

 A. Utepbergenov

 A. Niyazov

 J. Bekmuratov

 R. Ibrayimov